

Förutom Poul Kongstad arbetar en hiv-rådgivare, en chaufför och sjuksköterskan och tolken Grace Ombati i teamet som reser runt i jeep på landsbygden dit det kenyanska sjukvårdssystemet inte når. Mottagningen riggas i kyrkor eller skolor. Jeep-teamen finansieras av Rotaryorganisationen Läkarbanken.

Foto: Poul Kongstad

Svältmagar tecken på barnens nöd

Hungerkatastrofen i östra Afrika kan vara ännu större än vad som är känt. I delar av Kenya som annars klarar sig bra finns barn och gamla som svälter, berättar läkaren Poul Kongstad, som kom hem därifrån till Skåne i söndags.

Det är tredje gången Poul Kongstad återvänder till området runt staden Homa Bay vid Victoriasjön i västra Kenya för sex veckors ideellt arbete i ett mobilt sjukvårdsteam.

Till skillnad från år 2007 och 2009 har han träffat flera undernärda barn varje dag, två-tre per vecka så svaga att de måste skickas till sjukhus.

- Jag har inte sett så många barn med uppsvällda magar tidigare, säger Poul Kongstad.
- Det konstiga är att enligt den officiella statistiken finns nästan ingen svält i väster.

Malaria, hivrelaterade sjukdomar och sårinfektioner är vanligast bland patienterna. Undernäringen har kommit med torkan, som slagit ut majsens och därmed basfödan för majoriteten.

De som drabbas först av svält är barn, gamla och de med minst utbildning.

– En familj kom med en flicka på ett och ett halvt år som var alldeles för liten och väldigt svag. De kom tillbaks varje vecka men vi fick inte rätt på det, flickan växte inte.

Vid ett hembesök visade det sig att flickans farmor, som tog hand om flera föräldralösa barn, också ansvarade för majsodlingen, matlagningen och allt annat i hemmet.

– Föräldrarna hade inte kläm på hur man skulle sköta ett barn. De verkade vara lätt förståndshandikappade, säger Poul Kongstad.

Två av deras barn hade redan dött. Det som behövdes var främst kunskap, inte sjukvård. Socialtjänsten kopplades in. Flickan blev bättre.

Poul Kongstad berättar om ett annat fall: en gravid kvinna med aids som sökte sig till mottagningen.

– Jag hörde med ena örat att det fanns ett barn till. Veckan därpå kom inte mamman, hon var för sjuk. Så vi fick leta upp flickan. En spenslig fyraåring som var hos någon avlägsen släkting. Efter två bananer började hon prata.

Dagen innan Poul Kongstad reste hem till sitt vanliga jobb som chef för ambulanssjukvården i Skåne fick han höra att flickan flyttat in på ett barnhem, gått sin första dag på förskolan och fått äta sig mätt. Hennes mamma var kvar på sjukhuset.

– Vi hade barn som dog av undernäring också. Trots att vi gav föräldrarna pengar till resan åkte de inte in till sjukhus.

– Det var en aha-upplevelse att man måste jobba integrerat med sociala myndigheter, också när det är väldigt fattig.